

Complexnummer: 528631

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Grebbelinie, Liniedijk, Amerongen

Aantal complexonderdelen

9

Monumentnummers van complexonderdelen

528632, 528633, 528634, 528635, 528636, 528637, 528638, 528639, 528640

Woonplaats

Overberg

Gemeente

Utrechtse Heuvelrug

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Overberg, Ten noorden en langs de A12 en het Werk aan de Roode Haan

Complexomschrijving

Inleiding:

De Grebbelinie is een waterlinie van ca. 60 kilometer lengte, die gebruik maakt van de natte omstandigheden in de westelijke, laagst gelegen deel van de Gelderse Vallei. Het is een uniek voorbeeld van een aanleg van een waterlinie uit de achttiende eeuw. Doordat sindsdien geen grote ingrepen hebben plaatsgevonden in de structuur van de linie is het grootste deel van de liniewal, de keerkaden en de aarden verdedigingswerken bewaard gebleven. De Grebbelinie omvat kades, aarden forten, sluizen, kazematten, voorposten, tankgreppels, inundatievlaktes, loopgraven, bunkers etc. Omdat er steeds vanuit is gegaan dat de linie moest worden verdedigd door een tijdelijk veldleger zijn er in de Grebbelinie geen permanente onderkomens voor de militairen gebouwd.

De linie was gericht tegen een mogelijk oprukkende vijand vanuit het oosten. Door het inunderen van land konden vijandelijke troepen worden tegengehouden. De Grebbelinie moest ervoor zorgen dat dit op een gecontroleerde wijze gebeurde. Het water in het geïnundeerde gebied moest voldoende diep zijn om vijandelijke voertuigen en geschut de doorgang te beletten, maar niet zo diep dat de vijand met vaartuigen de linie zou kunnen benaderen. Op die plaatsen die te hoog lagen om geïnundeerd te kunnen worden kwamen verdedigingswerken. Bij de aanleg van de inundatiegebieden is gebruik gemaakt van de lager gelegen velden. Om het gebied zo efficiënt mogelijk onder water te kunnen zetten, was de linie van zuid naar noord verdeeld in 11 kommen. Het water werd in iedere kom opgestuwd met behulp van een keerkade die dwars op de liniekade lag.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Nadat al vanaf het einde van de 16e eeuw in dit gebied incidenteel versterkingen waren aangelegd, werd in 1744 op voorstel van de toenmalige Directeur-Generaal van Fortificatiën B.J. de Roy een begin gemaakt met de aanleg van de aarden wal die later de Grebbeliniedijk zou worden. De wal moest het water tegenhouden, zodat de Gelderse kant van de dijk kon worden geïnundeerd. Verder voorzag het plan vanwege het hoogteverschil tussen de Nederrijn en de Zuiderzee in de aanleg van keerkades of dwarsdijken die het water konden tegenhouden. Op die manier ontstond een reeks met water gevulde kommen, die als een soort traptreden steeds verder naar het noorden afdaalden. In totaal zijn er acht keerkades aangelegd om het gebied gecontroleerd onder water te kunnen zetten. In 1786 werden verdere versterkingen aangelegd.

De eerste keer dat de linie in paraatheid werd gebracht, was in 1793 toen Frankrijk Nederland de oorlog verklaarde. Het waterpeil in de Rijn was echter op dat moment te laag om de linie onder water te zetten. Doordat de opmars niet werd doorgezet hebben de Fransen de linie toen niet bereikt. Toen echter de Fransen onder generaal Pichegru eind 1794 terugkwamen kon de linie wel onder water worden gezet. Maar een strenge vorstperiode begin 1795 zorgde ervoor dat de Franse legers zonder problemen over de bevroren rivieren en inundaties konden trekken.

Uiteindelijk hebben de Fransen in 1799 de linie zijn uiteindelijke vorm gegeven. Zij besteedden veel aandacht aan de verbetering van de verdediging van de keerkades en legden daar aarden voorposten aan. Omdat Napoleon in 1809 ten onrechte meende dat er geen gevaar meer uit het oosten dreigde, werd de Grebbelinie opgeheven als verdedigingswerk.

Pas in 1846 begon men weer het belang van de Grebbelinie voor de landsverdediging in te zien. Om de spoorlijn Utrecht - Arnhem te beschermen werd deze dwars door het fort aan de Buursteeg aangelegd. In 1860 werd bepaald dat de Grebbelinie een van de belangrijkste verdedigingslijnen van ons land moest zijn. Naar aanleiding daarvan werden in de belangrijkste keerkades nieuwe damsluizen geplaatst, zodat het gebied voor de linie sneller onder water kon worden gezet. In 1866 werd het Omleidingskanaal ten oosten van Veenendaal aangelegd, waardoor de inundatietijd kon worden teruggebracht van 20 naar 12 dagen. Maar desondanks werd de Nieuwe Hollandse Waterlinie de belangrijkste verdedigingslinie, omdat de inundaties daar sneller en gemakkelijker tot stand konden worden gebracht.

Pas tijdens de mobilisatie van 1939-1940 werd de Grebbelinie, onder de naam Valleilinie, de hoofdverdedigingslinie van ons land. Doordat kort daarvoor het Valleikanaal was gegraven om de afwatering in de Gelderse Vallei te verbeteren was nu een doorlopend kanaal ontstaan tussen de Nederrijn en het IJsselmeer, dat ook dienst kon doen als tankgracht en ook betere mogelijkheden bood tot inunderen van het gebied.

Grote delen aan de oostzijde kwamen nu onder water te staan en boerderijen die in het schootsveld stonden werden afgebroken. Rond Veenendaal werden uitgestrekte loopgraven en tankgrachten gegraven en er werden 271 betonnen mitrailleurkazematten gebouwd. In maart 1940 werd de hoofdverdediging van het oostfront van de Vesting Holland verplaatst van de Nieuwe Hollandse Waterlinie naar de Grebbelinie. Dat leidde tot de aanleg van nog meer loopgraven, tankgrachten en draadversperringen, met name in de niet te inunderen gebieden tussen Woudenberg - Renswoude en Veenendaal. Op 10 mei vielen de Duitse troepen ons land binnen. Hoewel de strijd bij de Grebbeberg het meest bekend is geworden, werd er ook zwaar gevochten op andere plaatsen op de linie. De Duitsers zorgden uiteindelijk voor de laatste aanpassing van de linie in 1944. De linie kreeg nu de naam Pantherstellung. Doel van de linie was om een naar Duitsland optrekkende vijand tegen te houden en de hoofdschootsrichting was dit keer naar het westen en zuiden. Er werden meer dan 20 kanonkazematten gebouwd, waarvan nu nog 12 bewaard zijn gebleven. In 1951 is de Grebbelinie als verdedigingslinie voorgoed opgeheven.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving:

In 1745 en 1746 aangelegd aarden VERDEDIGINGSWERK, bestaande uit een aarden wal, aangelegd als verdedigingswal.

Het gedeelte van de Liniedijk in de voormalige gemeente Amerongen (thans gemeente Utrechtse Heuvelrug) is ongeveer 3000 meter lang. Het is gelegen tussen het Werk aan de Roode Haan en de voormalige grens met de gemeente Leersum. De Liniedijk is niet onder profiel, maar de contouren van de liniedijk zijn op de meeste plaatsen goed herkenbaar. Op de plek waar de linie de A12 kruist is deze afgegraven. In 1937-1939 is dit gedeelte van de liniedijk opgehoogd met grond uit het Valleikanaal. In 1939-1940 is hier in het kader van de versterking van de Valleistelling een aantal kazematten gebouwd

Het complex bestaat uit de volgende onderdelen: 1. Aanleg van een aarden verdedigingswerk 2. Het werk aan de Roode Haan 3. Damsluis bij het Werk aan de Roode Haan 4. Vier mitrailleurkazematten van het type S3 5. Een mitrailleurkazemat van het type S4.

Waardering:

De aanleg is van algemeen belang vanwege:

Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Grebbelinie, zoals deze in een periode van 200 jaar in zes fasen is aangelegd. Van groot belang door de herinneringswaarde vanwege de rol tijdens de gevechtshandelingen in 1939-1940.

Architectuurhistorische waarden in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op:

a. het systeem van inundatie en accesverdediging (18de, 19de en 20ste eeuw), b. het systeem van 'levende' veldversterking in de diepte (20ste eeuw) c. de voorpostfunctie tijdens de mobilisatie en oorlogshandelingen 1939 - 1940

Het betreft hier een complex dat in eerste aanleg een voorbeeld is van verdedigingswerken uit de periode: fase 1: vanaf 1744, aanleg liniedijk en werken

Ensemble waarde vanwege zijn ligging binnen het systeem van de Grebbelinie in het algemeen, in het bijzonder als onderdeel van de nog gaaf bewaarde liniedijk tussen het Werk aan de Roode Haan en de kern van de gemeente Leusden. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang van de onderdelen van het complex. Tenslotte is hier sprake van een gave/redelijk gave relatie met het schootsveld en inundatieveld

Het complex is zeldzaam omdat het een nog vrijwel compleet bestaand voorbeeld is van een 18e eeuws verdedigingswerk in de Grebbelinie en het is als zodanig representatief (karakteristiek) voor dit type verdedigingswerken.

Het complex is goed bewaard omdat nog vrijwel alle ertoe behorende onderdelen in meer of minder herkenbare vorm en functie aanwezig zijn.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528632

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2011
Kadaster deel/nr	82675/98

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Overberg	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Overberg	Ten noorden en langs de A12 en het Werk aan de Rode Haan

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amerongen	G			1090
Amerongen	G			1091
Amerongen	G			1047
Amerongen	G			442
Amerongen	G			1048
Amerongen	G			443
Amerongen	G			445
Amerongen	G			986
Amerongen	G			984

*Omschrijving***

Inleiding:

De Grebbelinie is een waterlinie van ca. 60 kilometer lengte, die gebruik maakt van de natte omstandigheden in de westelijke, laagst gelegen deel van de Gelderse Vallei. Het is een uniek voorbeeld van een aanleg van een waterlinie uit de achttiende eeuw. Doordat sindsdien geen grote ingrepen hebben plaatsgevonden in de structuur van de linie is het grootste deel van de liniewal, de keerkaden en de aarden verdedigingswerken bewaard gebleven. Dit gedeelte van de liniedijk is gelegen in de voormalige gemeente Amerongen.

Omschrijving:

In 1745 en 1746 aangelegd aarden VERDEDIGINGSWERK, bestaande uit een aarden wal, aangelegd als verdedigingswal.

Het gedeelte van de Liniedijk in de voormalige gemeente Amerongen (thans gemeente Utrechtse Heuvelrug) is ongeveer 3000 meter

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

lang. Het is gelegen tussen het Werk aan de Roode Haan en de voormalige grens met de gemeente Leersum. De Liniedijk is niet onder profiel, maar de contouren van de liniedijk zijn op de meeste plaatsen goed herkenbaar. Op de plek waar de linie de A12 kruist is deze afgegraven. In 1937-1939 is dit gedeelte van de liniedijk opgehoogd met grond uit het Valleikanaal. In 1939-1940 is hier in het kader van de versterking van de Valleistelling een aantal kazematten gebouwd

Waardering:

De aanleg is van algemeen belang vanwege:

Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Grebbelinie, zoals deze in een periode van 200 jaar in zes fasen is aangelegd. Van groot belang door de herinneringswaarde vanwege de rol tijdens de gevechtshandelingen in 1939-1940.

Architectuurhistorische waarden in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op:

a: et systeem van inundatie en accesverdediging (18de, 19de en 20ste eeuw), b: het systeem van 'levende' veldversterking in de diepte (20ste eeuw) c. de voorpostfunctie tijdens de mobilisatie en oorlogshandelingen 1939 - 1940

Het betreft hier een complex dat in eerste aanleg een voorbeeld is van verdedigingswerken uit de periode: fase 1: vanaf 1744, aanleg liniedijk en werken

Ensemble waarde vanwege zijn ligging binnen het systeem van de Grebbelinie in het algemeen, in het bijzonder als onderdeel van de nog gaaf bewaarde liniedijk tussen het Werk aan de Roode Haan en de kern van de gemeente Leusden. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang van de onderdelen van het complex. Tenslotte is hier sprake van een gave/redelijk gave relatie met het schootsveld en inundatieveld

Het complex is zeldzaam omdat het een nog vrijwel compleet bestaand voorbeeld is van een 18e eeuws verdedigingswerk in de Grebbelinie en het is als zodanig representatief (karakteristiek) voor dit type verdedigingswerken.

De liniedijk is goed bewaard omdat nog vrijwel alle ertoe behorende onderdelen in meer of minder herkenbare vorm en functie aanwezig zijn.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Open verdedigingswerk

Functie

Stelling

Monumentnummer*: 528633

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2011
Kadaster deel/nr	82675/92

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Overberg	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Overberg	De zuidelijke afsluiting v/d Grebbeliniedijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amerongen	G			1048
Amerongen	G			1047

Omschrijving**

Inleiding:

Het Werk aan de Roode Haan werk vormt de zuidelijke afsluiting van de Grebbeliniedijk. Al in 1629 werden op deze plaats versterkingen aangebracht om het oprukkende Spaanse leger tegen te houden. Deze versterkingen zijn in 1785-1886 omgewerkt tot het huidige verdedigingswerk. In 1847 is het werk verder verbeterd en in 1939 werd het opgenomen in de Valleistelling. Uit deze periode dateert een zwaar beschadigd betonnen onderstel van een koepelkazemat.

Omschrijving

In 1745 en 1746 aangelegd aarden VERDEDIGINGSWERK, gelegen aan het zuidelijk einde van de Grebbeliniedijk. Het werk bestaat uit een langwerpige aarden liniewal met een getenailleerd tracé. Een eerder aangelegde lunet ten noorden van het huidige Valleikanaal is inmiddels verdwenen. De afmetingen van het werk zijn 400 bij 40 meter. Op het werk bevinden zich nog twee grenspalen met de inscripties O1 en O28.

Waardering:

De aanleg is van algemeen belang vanwege:

Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Grebbelinie, zoals deze in een periode van 200 jaar in zes fasen is aangelegd. Van groot belang door de herinneringswaarde vanwege de rol tijdens de gevechtshandelingen in 1939-1940.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Architectuurhistorische waarden in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op:

a. het systeem van inundatie en accesverdediging (18de, 19de en 20ste eeuw), b. het systeem van 'levende' veldversterking in de diepte (20ste eeuw) c. de voorpostfunctie tijdens de mobilisatie en oorlogshandelingen 1939 - 1940

Het betreft hier een complex dat in eerste aanleg een voorbeeld is van verdedigingswerken uit de periode fase 1: vanaf 1744, aanleg liniedijk en werken.

Archeologische waarden vanwege de verwachte in de bodem aanwezige sporen van loopgraven, tankgrachten en dergelijke.

Ensemble waarde vanwege zijn ligging binnen het systeem van de Grebbelinie in het algemeen, in het bijzonder als onderdeel van de nog gaaf bewaarde liniedijk tussen het Werk aan de Roode Haan en de kern van de gemeente Leusden. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang van de onderdelen van het complex. Tenslotte is hier sprake van een gave/redelijk gave relatie met het schootsveld en inundatieveld.

Het complex is zeldzaam omdat het een nog vrijwel compleet bestaand voorbeeld is van een 18e eeuws verdedigingswerk in de Grebbelinie en het is als zodanig representatief (karakteristiek) voor dit type verdedigingswerken.

Het werk is goed bewaard omdat nog vrijwel alle ertoe behorende onderdelen in meer of minder herkenbare vorm en functie aanwezig zijn.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Open verdedigingswerk

Functie

Stelling

Monumentnummer*: 528634

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 juni 2011
Kadaster deel/nr 82675/153

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Amerongen Utrechtse Heuvelrug Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Amerongen Werk aan de Roode Haan

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Amerongen G 998

Omschrijving**

Inleiding:

De damsluis in het Valleikanaal (voorheen Schoonderbeekse Grift) bij het Werk aan de Roode Haan diende voor de regulering en doorvoer van het inundatiewater aangevoerd vanaf de Neder Rijn en dat bestemd was voor de noordelijk gelegen inundatiekommen van de Grebbelinie.

Omschrijving:

In 1785 aangelegd WATERWERK, bestaande uit een damsluis. De sluis is in 1847 gemoderniseerd. De sluis is uitgevoerd in metselwerk met deels hardstenen schotbalkspinningen en hoekprofielen. Op de sluis ligt een moderne verkeersbrug en de sluis is voorzien van een moderne stuw met bijbehorende moderne machinekasten.

De afmetingen van de damsluis zijn 16,4 bij 17,6 meter inclusief de twee landhoofden. De sluis heeft twee doorstroomopeningen, elk 5 meter breed, gescheiden door een middenpenant van 13,4 bij 1,75 meter. Aan de noordzijde zijn de landhoofden en de middenpenant lager. In het midden heeft de damsluis 2 x 2 schotbalkspinningen en aan de noordzijde een 1 x 1 schotbalkspinning.

Waardering:

De damsluis is van algemeen belang vanwege:

Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Grebbelinie, zoals deze in een periode van 200 jaar in zes fasen is aangelegd.

Architectuurhistorische waarden in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op: a. het systeem

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van inundatie en accesverdediging (18de, 19de en 20ste eeuw), b. het systeem van 'levende' veldversterking in de diepte (20ste eeuw)
c. de voorpostfunctie tijdens de mobilisatie en oorlogshandelingen 1939 – 1940.

het systeem van inundatie en accesverdediging (18de, 19de en 20ste eeuw),

Het betreft hier een object dat in eerste aanleg een voorbeeld is van verdedigingswerken uit de periode fase 2: 1785 -'86, versterking.

Ensemble waarde vanwege zijn ligging binnen het systeem van de Grebbelinie in het algemeen, in het bijzonder als onderdeel van de nog gaaf bewaarde liniedijk tussen het Werk aan de Roode Haan en de kern van de gemeente Leusden.

Het object is zeldzaam omdat het een nog vrijwel compleet bestaand voorbeeld is van een 18e eeuwse damsluis voor inundatiedoeleinden.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Open verdedigingswerk

Functie

Inundatiewerk

Monumentnummer*: 528635

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2011
Kadaster deel/nr	82675/142

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Amerongen	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Amerongen	In liniedijk tussen grens Leersum en Heuvelse steeg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amerongen	G			442

*Omschrijving***

Inleiding:

De kazemat is in 1939-1940 gebouwd in het kader van de versterking van de Valleistelling en is gelegen in de gemeente Utrechtse Heuvelrug op het gedeelte van de liniedijk tussen de voormalige gemeentegrens tussen Amerongen en Leersum en de Heuvelse Steeg. Het is één van de in totaal 6 kazematten uit deze periode die op dit gedeelte van de liniedijk nog resteren.

Omschrijving:

In 1939-1940 aangelegd VERDEDIGINGSWERK, bestaande uit een betonnen mitrailleurkazemat van het type S3. De kazemat is gebouwd in het kader van de versterking van de Valleistelling en is geheel vrijstaand gelegen op de voorzijde van de liniedijk.

Het betreft hier een lichte kazemat van het type S3 of Stekelvarken 3 genoemd vanwege de ijzeren pennen aan de buitenzijde waaraan camouflagemateriaal kon worden bevestigd en de drie schietgaten. De kazemat was bedoeld voor één lichte mitrailleur ten behoeve van frontaal en flankerend vuur. De drie schietgaten hadden samen een schootsveld van 110 graden. De twee ongebruikte schietgaten konden desgewenst worden afgesloten met een luik van 2cm staal. Er waren geen voorzieningen voor observatie. De kazemat heeft een rechthoekige plattegrond met een rechte voor- en achterzijde. De afmetingen zijn: achterzijde 5,20 meter, zijzijden recht 1 meter, zijzijden schuin 2 meter en voorzijde 2,50 meter. De hoogte inclusief vloerplaat is 3 meter. De kazemat bestaat enkel uit een gevechtsruimte met een achteruitgang, drie gewerschietgaten en heeft muren van 80 cm gewapend beton. In de omtrek van het dak zijn afschuiningen gemaakt om het afschampen van granaten te bewerkstelligen.

Waardering:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De kazemat is van algemeen belang vanwege:

Cultuurhistorische waarde door de herinneringswaarde vanwege de rol tijdens de gevechtshandelingen in 1939-1940.

Architectuurhistorische waarde in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op de voorpostfunctie tijdens de mobilisatie en oorlogshandelingen 1939 - 1940.

Ensemble waarde vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie tot de overige onderdelen van de Grebbelinie, zoals deze in de periode tussen 1744 en 1944 fasegewijs vorm heeft gekregen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Kazemat (B)

Functie

Kazemat (B10)

Monumentnummer*: 528636

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2011
Kadaster deel/nr	82675/130

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Amerongen	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Amerongen	Tussen Heuvelse Steeg en Groeperkade

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amerongen	G			443

*Omschrijving***

Inleiding:

De kazemat is in 1939-1940 gebouwd in het kader van de versterking van de Valleistelling en is gelegen in de gemeente Utrechtse Heuvelrug op het gedeelte van de liniedijk tussen de Heuvelsesteeg en de Groeperkade. Het is één van de in totaal 6 kazematten uit deze periode die op dit gedeelte van de liniedijk nog resteren.

Omschrijving:

In 1939-1940 aangelegd VERDEDIGINGSWERK, bestaande uit een betonnen mitrailleurkazemat van het type S3. De kazemat is gebouwd in het kader van de versterking van de Valleistelling en is gelegen op en gedeeltelijk in de liniedijk.

Het betreft hier een lichte kazemat van het type S3 of Stekelvarken 3 genoemd vanwege de ijzeren pennen aan de buitenzijde waaraan camouflagemateriaal kon worden bevestigd en de drie schietgaten. De kazemat was bedoeld voor één lichte mitrailleur ten behoeve van frontaal en flankerend vuur. De drie schietgaten hadden samen een schootsveld van 110 graden. De twee ongebruikte schietgaten konden desgewenst worden afgesloten met een luik van 2cm staal. Er waren geen voorzieningen voor observatie. De kazemat heeft een rechthoekige plattegrond met een rechte voor- en achterzijde. De afmetingen zijn: achterzijde 5,20 meter, zijzijden recht 1 meter, zijzijden schuin 2 meter en voorzijde 2,50 meter. De hoogte inclusief vloerplaat is 3 meter. De kazemat bestaat enkel uit een gevechtsruimte met een achteruitgang, drie gewerschietgaten en heeft muren van 80 cm gewapend beton. In de omtrek van het dak zijn afschuiningen gemaakt om het afschampen van granaten te bewerkstelligen.

Waardering:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De kazemat is van algemeen belang vanwege:

Cultuurhistorische waarde door de herinneringswaarde vanwege de rol tijdens de gevechtshandelingen in 1939-1940.

Architectuurhistorische waarde in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op de voorpostfunctie tijdens de mobilisatie en oorlogshandelingen 1939 - 1940.

Ensemble waarde vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie tot de overige onderdelen van de Grebbelinie, zoals deze in de periode tussen 1744 en 1944 fasegewijs vorm heeft gekregen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Kazemat (B)

Functie

Kazemat (B10)

Monumentnummer*: 528637

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2011
Kadaster deel/nr	82675/117

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Amerongen	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Amerongen	Tussen Heuvelse steeg en Groeperkade

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amerongen	G			443

*Omschrijving***

Inleiding:

De kazemat is in 1939-1940 gebouwd in het kader van de versterking van de Valleistelling en is gelegen in de gemeente Utrechtse Heuvelrug op het gedeelte van de liniedijk tussen de Heuvelsesteeg en de Groeperkade. Het is één van de in totaal 6 kazematten uit deze periode die op dit gedeelte van de liniedijk nog resteren.

Omschrijving:

In 1939-1940 aangelegd VERDEDIGINGSWERK, bestaande uit een betonnen mitrailleurkazemat van het type B. De kazemat is gebouwd in het kader van de versterking van de Valleistelling en is gelegen op en in de voorzijde van de liniedijk.

Het betreft hier een flankerende betonkazemat. De kazemat was bewapend met een zware mitrailleur en was bedoeld voor flankerend vuur. De vijandzijde is gedekt door 1,20 m gewapend beton, terwijl het dak 1 meter dik is en de achterzijde 80 cm. Het schietgat met een schootsveld van 40 graden is gedekt door een uitsteeksel van beton, zodat de opening voor de vijand moeilijk was waar te nemen. De deur was uitgerust met een gewerschietgat. De kazemat heeft een rechthoekige plattegrond met afmetingen van 4,5 bij 3,45 meter, exclusief een uitkragende funderingsrand van 0,2 meter. De hoogte van de kazemat is 3,30 meter inclusief vloerplaat. In de omtrek van het dak zijn afschuiningen gemaakt om het afschampen van granaten te bewerkstelligen.

Waardering:

De kazemat is van algemeen belang vanwege:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Cultuurhistorische waarde door de herinneringswaarde vanwege de rol tijdens de gevechtshandelingen in 1939-1940.

Architectuurhistorische waarde in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op de voorpostfunctie tijdens de mobilisatie en oorlogshandelingen 1939 - 1940.

Ensemble waarde vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie tot de overige onderdelen van de Grebbelinie, zoals deze in de periode tussen 1744 en 1944 fasegewijs vorm heeft gekregen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Kazemat (B)

Functie

Kazemat (B10)

Monumentnummer*: 528638

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2011
Kadaster deel/nr	82694/21

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Amerongen	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Amerongen	nabij de Groeperkade op de liniedijk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amerongen	G			443

*Omschrijving***

Inleiding:

De kazemat is in 1939-1940 gebouwd in het kader van de versterking van de Valleistelling en is gelegen in de gemeente Utrechtse Heuvelrug nabij de kruising van de liniedijk met de A12. Het is één van de in totaal 6 kazematten uit deze periode die op dit gedeelte van de liniedijk nog resteren.

Omschrijving:

In 1939-1940 aangelegd VERDEDIGINGSWERK, bestaande uit een betonnen mitrailleurkazemat van het type S4. De kazemat is gebouwd in het kader van de versterking van de Valleistelling en is gelegen op de voorzijde van de liniedijk. Het is de enige nog resterende kazemat van dit type op de Grebbelinie.

Het betreft hier een lichte kazemat van het type S4 of Stekelvarken 4 genoemd vanwege de ijzeren pennen aan de buitenzijde waaraan camouflagemateriaal kon worden bevestigd en de vier schietgaten. De kazemat was bedoeld voor één lichte mitrailleur ten behoeve van frontaal en flankerend vuur. De vier schietgaten hadden samen een schootsveld van 110 graden. De ongebruikte schietgaten konden desgewenst worden afgesloten met een luik van 2cm staal. Er waren geen voorzieningen voor observatie. De kazemat heeft een rechthoekige plattegrond met een rechte voor- en achterzijde. De afmetingen zijn: achterzijde 7,40 meter, zijzijden recht 1,10 meter, zijzijden schuin 2,40 meter en voorzijde 5,00 meter. De hoogte inclusief vloerplaat is 3 meter. De kazemat bestaat enkel uit een gevechtsruimte met een achteruitgang, vier geweerschietgaten en heeft muren van 80 cm gewapend beton. In de omtrek van het dak zijn afschuiningen gemaakt om het afschampen van granaten te bewerkstelligen. Van dit type is slechts één exemplaar gebouwd op de Grebbelinie.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering:

De kazemat is van algemeen belang vanwege:

Cultuurhistorische waarde door de herinneringswaarde vanwege de rol tijdens de gevechtshandelingen in 1939-1940.

Architectuurhistorische waarde in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op de voorpostfunctie tijdens de mobilisatie en oorlogshandelingen 1939 - 1940.

Ensemble waarde vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie tot de overige onderdelen van de Grebbelinie, zoals deze in de periode tussen 1744 en 1944 fasegewijs vorm heeft gekregen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Kazemat (B)

Functie

Kazemat (B10)

Monumentnummer*: 528639

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2011
Kadaster deel/nr	82694/14

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Amerongen	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Amerongen	Nabij kruising v/d Liniedijk met de A12

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amerongen	G			445

*Omschrijving***

Inleiding:

De kazemat is in 1939-1940 gebouwd in het kader van de versterking van de Valleistelling en is gelegen in de gemeente Utrechtse Heuvelrug nabij de kruising van de liniedijk met de A12. Het is één van de in totaal 6 kazematten uit deze periode die op dit gedeelte van de liniedijk nog resteren.

Omschrijving:

In 1939-1940 aangelegd VERDEDIGINGSWERK, bestaande uit een betonnen mitrailleurkazemat van het type S3. De kazemat is gebouwd in het kader van de versterking van de Valleistelling en is gelegen op het midden van de liniedijk.

Het betreft hier een lichte kazemat van het type S3 of Stekelvarken 3 genoemd vanwege de ijzeren pennen aan de buitenzijde waaraan camouflagemateriaal kon worden bevestigd en de drie schietgaten. De kazemat was bedoeld voor één lichte mitrailleur ten behoeve van frontaal en flankerend vuur. De drie schietgaten hadden samen een schootsveld van 110 graden. De twee ongebruikte schietgaten konden desgewenst worden afgesloten met een luik van 2cm staal. Er waren geen voorzieningen voor observatie. De kazemat heeft een rechthoekige plattegrond met een rechte voor- en achterzijde. De afmetingen zijn: achterzijde 5,20 meter, zijzijden recht 1 meter, zijzijden schuin 2 meter en voorzijde 2,50 meter. De hoogte inclusief vloerplaat is 3 meter. De kazemat bestaat enkel uit een gevechtsruimte met een achteruitgang, drie gewerschietgaten en heeft muren van 80 cm gewapend beton. In de omtrek van het dak zijn afschuiningen gemaakt om het afschampen van granaten te bewerkstelligen.

Waardering:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De kazemat is van algemeen belang vanwege:

Cultuurhistorische waarde door de herinneringswaarde vanwege de rol tijdens de gevechtshandelingen in 1939-1940.

Architectuurhistorische waarde in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op de voorpostfunctie tijdens de mobilisatie en oorlogshandelingen 1939 - 1940.

Ensemble waarde vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie tot de overige onderdelen van de Grebbelinie, zoals deze in de periode tussen 1744 en 1944 fasegewijs vorm heeft gekregen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Kazemat (B)

Functie

Kazemat (B10)

Monumentnummer*: 528640

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2011
Kadaster deel/nr	82695/7

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Amerongen	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Amerongen	Nabij kruising van de liniedijk met de A12

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amerongen	G			445

*Omschrijving***

Inleiding:

De kazemat is in 1939-1940 gebouwd in het kader van de versterking van de Valleistelling en is gelegen in de gemeente Utrechtse Heuvelrug nabij de kruising van de liniedijk met de A12. Het is één van de in totaal 6 kazematten uit deze periode die op dit gedeelte van de liniedijk nog resteren.

Omschrijving:

In 1939-1940 aangelegd VERDEDIGINGSWERK, bestaande uit een betonnen mitrailleurkazemat van het type S3. De kazemat is gebouwd in het kader van de versterking van de Valleistelling en is gelegen op en in de voorzijde van de liniedijk.

Het betreft hier een lichte kazemat van het type S3 of Stekelvarken 3 genoemd vanwege de ijzeren pennen aan de buitenzijde waaraan camouflagemateriaal kon worden bevestigd en de drie schietgaten. De kazemat was bedoeld voor één lichte mitrailleur ten behoeve van frontaal en flankerend vuur. De drie schietgaten hadden samen een schootsveld van 110 graden. De twee ongebruikte schietgaten konden desgewenst worden afgesloten met een luik van 2cm staal. Er waren geen voorzieningen voor observatie. De kazemat heeft een rechthoekige plattegrond met een rechte voor- en achterzijde. De afmetingen zijn: achterzijde 5,20 meter, zijzijden recht 1 meter, zijzijden schuin 2 meter en voorzijde 2,50 meter. De hoogte inclusief vloerplaat is 3 meter. De kazemat bestaat enkel uit een gevechtsruimte met een achteruitgang, drie gewerschietgaten en heeft muren van 80 cm gewapend beton. In de omtrek van het dak zijn afschuiningen gemaakt om het afschampen van granaten te bewerkstelligen.

Waardering:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De kazemat is van algemeen belang vanwege:

Cultuurhistorische waarde door de herinneringswaarde vanwege de rol tijdens de gevechtshandelingen in 1939-1940.

Architectuurhistorische waarde in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op de voorpostfunctie tijdens de mobilisatie en oorlogshandelingen 1939 - 1940.

Ensemble waarde vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie tot de overige onderdelen van de Grebbelinie, zoals deze in de periode tussen 1744 en 1944 fasegewijs vorm heeft gekregen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Kazemat (B)

Functie

Kazemat (B10)